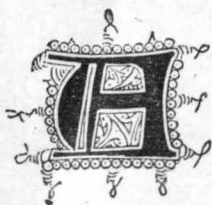

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΕ CHAVETTE

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΕΝΗΝΤΑ ΔΡΑΧΜΩΝ

Σ είμαστε έπεικεις σ' αυτούς που ύποκύπτουν στη φτώχεια και στον πειρασμό!...

Ακούστε, λοιπόν, πώς μπορεί να καταλήξει κανείς στο σημείο αυτό: 'Ηταν τριάντα του μηνός κι' ό διαχειριστής μας θά πλήρωνε την έπομένη...

προκαλεσμένους σέ γεύμα.

Στις έντεκάμιση, καθώς πεινούσα πολύ, έτοιμάστηκα να ξεκινήσω γιά να πάω στό άριστοκρατικό ρεστοράν «Κοσμοπολίτε», άποφασισμένους να ξεδέψω εκεί καμιά έξηνηταριά τούλάχιστον δραχμές, όταν έβγαφα χτύπησαν την πόρτα μου.

Μοιραστήκαμε άδελφικά την περιουσία μου. Έτσι, άλαφρομένο, κατά πενήνα φράγκα, τό πορτοφόλι μου, δέν μου επέτρεπε πια να πάω στό άριστοκρατικό ρεστοράν «Κοσμοπολίτε». Γι' αυτό διευθύνθηκα μελαγχολικός πρós, τή μπροέμηκη ταβέρνα «Τά Κόκκινα Μήλα».

Είχα φτάσει πια στήν πόρτα της, όταν ένοιωσε δυό μπράτσος να μ' άγγελαίζουν κι' άκουσα μία χαρομένη φωνή να λέη: — 'Α! Τί εύτυχιωμένη συνάντησι!

Και γυρίζοντας τό κεφάλι μου, άναγνώρισα ένα λαμπρό και άξιαγάπητο Νορβηγό, τόν όποιο είχα γνωρίσει σ' ένα ταξείδι μου στό 'Όσλο, όπου μέ φιλοένησε και μέ περιποιήθηκε τόσο ιδεωδώς, ώστε τό είχα ύποσχεθί να τού άναπαδώσω τά ίσα, κατά τό πρώτο του ταξείδι στό Παρίσι...

'Η στιγμή αυτή τής άναπαδόσεως είχε φτάσει. Μά πώς να τόν περιποιηθώ μέ πενήνα δραχμές...

Σκέφτηκα γιά μία στιγμή να τού πώ πώς είχα κάποιο έπίγειον ραντεβού μ' έναν ύπουργό, μά πώς μπορούσα να τού πώ ένα τέτοιο πράγμα, στή στιγμή που μ' είχε συναντήσει τήν ώρα άκριβώς πού έμπαινα στήν ταβέρνα;

— Έρχόσαστε να φάτε; μέ ρώτησε.

— Ναι, τραβίδια άνατριχιάζοντας. Θά ήμουν μάλιστα εύτυχής άν δεχόσαστε να σάς κάνω τό τραπέζι...

— Δυστυχώς, μόλις έφαγα... Και έφαγα κατά κόρον, σάς βεβαιώνω.

Ότι ό 'Ατλας, άν τού σήκωναν από δέν φθάνοιθε τήν άνακούφισι πού ένοιωσα έγώ, άκούοντας τήν άπάντησι τού Νορβηγού φίλου μου.

— Έρχομαι μαζί, έπρόσθεσε. Θά κουβεντιάσουμε τήν ώρα πού θα τρώτε...

— Ησυχος τώρα, μπήκα στή σάλα τής ταβέρνας μαζί του.

Άρχισε να μιλάη τόσο έντενώς γιά τό 'Όσλο, ώστε έντωματεξί τό μπιφτέκι πού παράγγειλα ψήθηκε και σερβιρίστηκε από μία νόστιμη γκαρσόνια.

Έσκυβα γιά να τό κόψω, όταν έξεφανα ό φίλος μου φώναξε:

— 'Α! Τί ώραια πού μυρίζει!... 'Ανοίγει τήν όρεξι!...

'Ενοιωσα ρίγος στή ραχοκοκαλιά... 'Ω, φίλοι μου, σάς βεβαιώνω πώς δέν είχα άνάγκη να σπρώσω τό κεφάλι μου γιά να δώ ζωογραφισμένη στά μάτια του Νορβηγού τήν έπιθυμία του να φάη ένα μπιφτέκι.

Από τόν τόνο τής φωνής του μάντεψα πώς ήταν έτοιμος να συμπληρώσθ τή φράσι του μέ τά λόγια αυτά: «Θάτρωγα κι' έγώ εύχαρίστως ένα!»

— Θά σάς φανή βαρύ, άφού έχετε φάει... παρατήρησα δειλά.

— Μπά! Χωνεύω σάν Ιηλοπόταμος...

— Είνε λίγο σκληρό, έπρόσθεσα.

— Έχω σιδερένια δόντια μου άπάντησε.

Και παράγγειλε, χωρίς να χάνη καρδί, ένα μπιφτέκι.

Έγώ, έντωματεξί, έκανα ένα πρόχειρο λογαριασμό: Δυό μπιφτέκια, 24 δραχμές... και 8 τό κρασί 32... και 4 τό ψωμί 36!...

Ακό τό 36 ώ: τό 50, είχα άκόμα 14 δραχμές περιθώριο...

Γι' αυτό, γελώντας, πήρα τή μοτίβια μέ τό κρασί κι' έτοιμάστηκα να τού

γεμίσω τό ποτήρι.

Μά αυτός μέ σταμάτησε, λέγοντας:

— 'Όχι, δέν πίνω ποτέ κρασί τό φαί μου...

Γιά μία στιγμή έλλισα πώς έπινε καθαρό νεράκι. Μά έκείνος έπρόσθεσε:

— Προτιμώ τή μύτρα!

Και, χωρίς να χάνη καιρό, παράγγειλε μία διπλή μύτρα, ενώ έγώ μουρμούριζα: 36 και 9 ή διπλή μύτρα 45!...

Δέν είχε φτάσει άκόμα ό λογαριασμός στις 50 δραχμές, μά μία άόριστη άνησυχία μέ βασάνιζε.

'Ετρωγα άργά, πολύ άργά, έξαιρετικά άργά, μέ τήν έλπίδα να ιδώ τόν συνδαιτημόνα μου ν' άνυπομονή και να παίρνη τό καπέλλο του, γιάτι μέσα σ' ένα λεπτό είχε καταβρ χθίσει κιόλας τό μπιφτέκι του, σάν να ήταν παστίλια!

'Η μοίρα τό θέλησε όμοι: έτσι, ώστε ή γκαρσόνια, χωρίς να τής ζητήση κανένας τίποτε, ν' άφήση στό τραπέζι μας ένα πιάτο τυρι τό Μπρι. Προβλέποντας κάποια συμφορά, θέλησα στήν άρχή ν' άνυπομονή στόν πειρασμό και να μη δοκιμάσω αυτό τό τυρί, μά πεινούσα άκόμα πολύ... Έξ άλλου, τό πορτοφόλι μου μέ συμβούλευε: «45 και 3 τό τυρί 48... Μπρούεϊ, λοιπόν, να φάς...». 'Ο Νορβηγός, άλλωστε, φαινόταν τόσο άπασχολημένος μέ τή διήγησι του ταξείδιού του, ώστε, χωρίς να μ' άντιληφθί, τράβηξα τό πιάτο τού τυριού μπροστά μου, τρώζοντας τον συγχρόνως στά μάτια γιά να μη πέση τό βλέμμα του στό πιάτο...

'Αλλοίμονο όμοι! Έκανα τούς ύπολογισμούς μου, χωρίς τό άρωμα του τυριού πού τρώπασε στά ρουθούνια του συνδαιτημόνος μου. Έφριξε άμέσως τό βλέμμα του στό τραπέζι και μέ ρώτησε:

— Μπί! Τί τρώτε εκεί;

— Λίγο τυρί ντόπιο... του Μπρι...

— Είνε καλό;

— Χμ! Χμ! Έκανα να μη προσποιητή γκαρμιάσα όδησ.

— Μπά!... Δέν πειράζει... Θάβηλα να τό δοκιμάσω...

Γρήγορος σάν όστρακί, τού άπλωσα τό πιάτο μου, γιά να μοιραστούνε τό τυρί.

Μά ό άλλος Νορβηγός είπε:

— 'Όχι... Δέν θέλω να σάς τό στερήσω... 'Ε, κοπέλλα μου, φέρε μία μερίδα άκόμα τυρι.

'Η παραγγελία του αυτή μέ χτύπησε στόν έγκέφαλο, τό μάτια μου δόλωσαν και σ' αυτά μου σφύριζε μέ σαρκαστική φωνή πού έλεγε: «Σαρανταοχτώ και τρία κάνουν πενήνα ΕΝΑ!»

Πενήνα ΕΝΑ, δηλαδή ή ντροπή τήν ώρα τής έξοφλήσεως του λογαριασμού! Πενήνα ΕΝΑ, δηλαδή τό ειρωνικό χαμόγελο τής γκαρσόνιας! Πενήνα ΕΝΑ, δηλαδή ό έξευτελισμός μπροστά στόν έξένο μου...

Είκοσι φορές, σέ δυό δευτερόλεπτα, μέσ' τό ξαναμμένο κεφάλι μου, έκανα τό λογαριασμό, χωρίς να μπορώ ν' άλλάξω άπ' αυτό τό ΕΝΑ τού διαβόλου. Ένωματεξί, ή ταβέρνα είχε γεμίσει κι' οι νέοι πελάτες πού έφταναν ζητούσαν θέσι. 'Η γκαρσόνια, γιά να τής αδειάσουμε τό τραπέζι μας, περιέμενε να τής ζητήσουμε τό λογαριασμό.

Από έκείνη τήν ήμέρα πίστεψα στή δεύτερη όρασι, γιάτι, χωρίς να γυρίσω τό κεφάλι μου, τήν αισθάνθηκα σέ μία στιγμή από πίσω μου μέ τό τρομερό χαρτί σού χέρι.

Έκλεισα τό μάτια μου γιά να μη δώ τό άπαίσιο, τό τρομερό ΕΝΑ, πού θα ήταν ή καταστροφή μου.

Μά κρίνετε τήν κατάπληξι μου, όταν άκουσα τό φίλο μου τό Νορβηγό να λέη:

— Μπά! Σαρανταδυό φράγκα... Δέν είνε άκριβία.

Σαρανταδυό φράγκα!... Πήδησα και τού όρπαξα τό χαρτί του λογαριασμού... 'Ω, φίλοι μου, έχουν δικη να λένε ότι ύπάρχει Θεία Πθόνια, εύπλαχνική γιά τούς τιμίους ανθρώπους.

Τί είχε συμβή; 'Απλούστατα, είχαν ξεχάσει να περάσουν, στό λογαριασμό τή διπλή μύτρα πού καταπίε ό Νορβηγός...

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, πρέπει να είμαστε έπεικεις σ' αυτούς πού ύποκύπτουν στή φτώχεια και στόν πειρασμό...

Πούδς είνε ό δίκαιος πού δέν έγινε μία φορά τό λίγο λοποδύτης... Νά, κι' έγώ έκλεψα ένένα δραχμές από μία γκαρσόνια!...

ENNA ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΔΩΡΟ
'Εκτός των άλλων της ελεγκτών έκδόσεων ή διευθύνσις του «Μπουκέτου» άπεράσισε να προσφέρη στους άναγνώστας της—διωρεάν σκεδόν—και τό περισημον άριστοδωρημα του Πάυλ Φεβάλ «Ο Κατετάν Φάντασμα», τόμον όγκώδης 610 σελίδων!...